

Erste Önkéntes Nyugdíjpénztár

Választható portfólió szabályzat

Hatályba lépés: 2025. január 1.

1. Bevezetés

Az Erste Önkéntes Nyugdíjpénztár (a továbbiakban: Pénztár) lehetőséget kíván nyújtani a felhalmozási időszakban lévő tagjai számára, hogy egyéni számlákon elhelyezett megtakarításaik eltérő kockázatú és hozamú befektetési portfóliókban kerülhessenek elhelyezésre, a pénztártagok kizárólag egyéni döntése szerinti választással.

A Pénztár a választható portfóliós rendszer (VPR) bevezetése révén a hosszú távú, nyugdíj célú megtakarítások reálértékének megőrzését, illetve növekedését kívánja újabb eszközzel elősegíteni, az öngondoskodás elvének szem előtt tartásával, összhangban a hatályos jogszabályi előírásokkal.

2. Általános rendelkezések

2.1. Jogszabályi háttér

A választható portfóliós rendszer bevezetésének és működtetésének szabályait az alábbi törvények és rendeletek tartalmazzák:

- 1993. évi XCVI. törvény az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról (Öpt.),
- 281/2001 (XII.26.) Kormányrendelet az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól (Öbr.),
- 223/2000 (XII. 19.) kormányrendelet az önkéntes nyugdíjpénztárak beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól (Örsz.).

Fentiek kiegészülnek a pénztári szabályzatokkal, különös tekintettel az alábbiakra:

- Alapszabály,
- Számviteli politika,
- Szolgáltatási és elszámolási szabályzat,
- Befektetési politika
- Elszámoló egység kezelési szabályzat.

A jogszabályi és belső szabályokon túlmenően a Magyar Nemzeti Bank (MNB) külön ajánlással segíti a pénztártagok tájékozódását:

- A Magyar Nemzeti Bank 12/2016. (XII.1.) számú ajánlása az önkéntes nyugdíjpénztárak választható portfóliós rendszerének kialakításáról, működtetéséről.

2.2. A szabályzat tárgya

Jelen szabályzat célja a jogszabályokban és a vonatkozó szabályzatokban nem részletezett szabályok leírása. Így a szabályzat tartalmazza:

- a választható portfóliós rendszer működtetésének eljárási szabályait,
- a választható portfóliós rendszer bevezetésére, módosítására és megszüntetésére vonatkozó döntések hatásköri és eljárási szabályait.

2.3. A szabályzat személyi és szervezeti hatálya, hatáskörök

A választható portfóliós rendszer szabályait tartalmazó jelen szabályzat elfogadása és későbbi módosítása a Pénztár küldöttközgyűlésének kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Jelen szabályzat rendelkezéseket tartalmaz a Pénztár vagyongazdálkodását, letétkezelését, és szoftverfejlesztését ellátó szervezetekre, továbbá a Pénztár munkaszervezetére vonatkozóan. A Pénztár a választható portfóliós rendszer bevezetésekor gondoskodik arról, hogy a rendszer működtetésére, nyilvántartására vonatkozó – a Pénztár küldöttközgyűlése által jóváhagyott – szabályok a szolgáltatókkal kötött szerződésekben átvezetésre és aktualizálásra kerüljenek.

A szolgáltatókkal (vagyongazdálkodó, letétkezelő) kötött szerződésekben a Pénztár ügyvezető igazgatója gondoskodik arról, hogy a választható portfóliós rendszer működtetésére, nyilvántartására vonatkozó szabályok maradéktalanul érvényesüljenek.

3. Portfóliók megszűnése, új portfólió létrehozása, a választhatóság megszűnése esetén követendő eljárás

3.1. A rendszer működésének jogszabályban előírt feltételei

A választható portfóliós rendszer működtetése az MNB erre vonatkozó engedélye birtokában kezdhető meg, folytatható, illetve módosítható. A rendszer működtetésének szüneteltetését, illetve folytatását az MNB-nek be kell jelenteni.

A választható portfóliós rendszer működtetésének megkezdésére, folytatására, illetve módosítására vonatkozó kérelemhez mellékelni kell:

- a) a szabályzatot vagy a módosított szabályzatot a módosítások megjelölésével, valamint
- b) az azt elfogadó Küldöttközgyűlés jegyzőkönyvét.

Az MNB a benyújtott szabályzat módosítását írhatja elő, ha az

- a) hiányos
- b) nem felel meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak;
- c) a rendszer működtetésének költsége, illetve a portfólió váltás költségének mértéke, képzésének alapja, elszámolásának módja ellentmond a pénztári működési alapelveknek, illetve sérti a tagok érdekeit;
- d) a szabályzat alapján a rendszer megbízható és biztonságos működtetése nem biztosítható;
- e) a rendszer működtetése veszélyezteti a tagok megtakarításainak biztonságát.

Az MNB a választható portfóliós rendszer működtetésének megkezdésére, folytatására, illetve módosítására vonatkozó engedély iránti kérelmet elutasítja, ha a (módosított) szabályzat a 3. bekezdés alapján előírt módosításra vonatkozó ismételt felszólítás után sem felel meg a 3. bekezdésben meghatározott követelményeknek, vagy a Pénztár a kérelmet ismételten hiányosan nyújtja be.

Az MNB a választható portfóliós rendszer működtetésére kiadott engedélyt visszavonja, ha

- a) a Pénztár a rendszert nem a jogszabályokban vagy a szabályzatában foglaltaknak megfelelően működteti,
- b) a Pénztár a rendszer folyamatos, szabályszerű működését nem képes biztosítani,

- c) a rendszer működtetése veszélyezteti a tagok megtakarításainak biztonságát,
- d) a Pénztár a rendszer működtetésének megszüntetését a 3.3. bekezdésben foglaltaknak megfelelően az MNB-nek bejelenti.

3.2. A Pénztárra vonatkozó speciális szabályok

Új választható portfólió létrehozásáról, meglévő portfólió megszüntetéséről a Küldöttközgyűlés egyszerű többséggel dönt. A döntés meghozatalakor a Küldöttközgyűlés dönt

- a tagok tájékoztatásáról,
- a módosítás miatt szükséges portfólióváltásokkal kapcsolatos eljárásról.

A változtatásról a tagokat a Pénztár postai úton, illetve az internetes oldalán azonnal tájékoztatja.

A befektetési politikában meghatározott jogszabályi és a Pénztár által előírt befektetési limiteknek az egyes portfólióknak külön-külön és együttesen is meg kell felelniük. A limitek megsértése történhet az új befektetések eszközallokációja által, vagy a piaci árfolyamok alakulása miatt (egyes portfóliórészeknek megváltozik a piaci értéke) és egyéb okokból.

A piaci árfolyamok alakulása miatti jogszabályi előírások megsértését 30 naptári napon belül meg kell szüntetni. Minden egyéb ok miatti limitsértést – beleértve az új befektetések eszközallokációja által keletkezett limitsértést - a Pénztár haladéktalanul megszünteti.

3.3. Választható portfóliós rendszer szüneteltetése, megszüntetése és módosítása

A választható portfóliós rendszer megszüntetésére akkor kerülhet sor:

- ha már csak egy portfólió felel meg a 3.4. pontban leírt feltételeknek, és az Igazgatótanács nem javasolja új portfólió vagy portfóliók bevezetését az Igazgatótanács köteles előterjeszteni a soron következő Küldöttközgyűlésen a rendszer megszüntetését, és a Küldöttközgyűlés a portfóliós rendszer működtetésének megszüntetéséről határoz. Amennyiben az Igazgatótanács, a Küldöttközgyűlés előtt, a szüneteltetés mellett döntött, köteles az Igazgatótanács döntésétől számított 45 napon belül a Küldöttközgyűlést összehívni,
- ha a Küldöttközgyűlés egyszerű többséggel ekként dönt,
- ha Magyar Nemzeti Bank a jogszabályban megfogalmazott esetekben ezt elrendeli.

A rendszer megszűnése esetén minden portfólió befektetése a Bázis portfólió szabályai szerint folytatódik.

A választható portfólió rendszer szüneteltetésére akkor kerülhet sor:

- ha már csak egy portfólió felel meg a 3.4. pontban leírt feltételeknek, és az Igazgatótanács nem javasolja új portfólió vagy portfóliók bevezetését, akkor az Igazgatótanács dönt a rendszer szüneteltetéséről, a szüneteltetés időtartama a következő küldöttközgyűlésig tart, amelyet az Igazgatótanács döntésétől számított 45 napon belül az Igazgatótanács köteles összehívni.

A szüneteltetés időszaka alatt a tagok vagyona az általuk korábban választott portfólióban marad, befizetéseik továbbra is oda kerülnek, az újonnan belépő tagok pedig csak a Bázis alapporfólióba kerülhetnek, amiről a Pénztár a tagokat írásban értesíti.

A VPR működtetésének szüneteltetése alatt portfólióváltásra, portfóliómegosztásra szóló kezdeményezést a Pénztár nem fogad be, azonban a VPR működése szünetelésének kezdő napját megelőzően a Pénztárhoz már beérkezett portfólióváltási igényeket végrehajthatja.

A választható portfólió rendszer működése alatt csak a rendszer egésze szüneteltethető, csak egyes portfóliók szüneteltetése nem lehetséges.

A választható portfólió rendszer működtetésének szüneteltetését, folytatását és módosítását az MNB-nek a jogszabályban meghatározott mellékletekkel be kell jelenteni.

3.4. Egyes választható portfólió megszüntetése

Meglévő portfólió akkor szüntethető meg, ha a portfólió iránti érdeklődés a tagok részéről olyan mértékben lecsökkent, hogy a portfólió már nem működtethető gazdaságosan. A gazdaságtalanságot abban az esetben vizsgálja meg az Igazgatótanács, amikor a portfólió piaci értéke 50 millió Ft alá esik. A gazdaságtalanság tényét az Igazgatótanács állapítja meg, megszűnésről pedig esetenként a Küldöttközgyűlés egyszerű többséggel dönt.

A megszűnés tényéről a megszűnő portfólióba fektető tagokat a Nyugdíjpénztár írásban, a megszűnést megelőző 45 napon belül értesíti, és 30 napot biztosít a számukra arra, hogy költségmentesen választhassanak a megmaradó portfóliók közül. A választás lehetőségével határidőn belül nem élő tagok a Bázis portfólióba kerülnek. A Bázis portfólió, mint alapportfólió nem szüntethető meg.

3.5. Új választható portfólió nyitásának feltétele

Új választható portfólió létrehozásáról a Küldöttközgyűlés az Igazgatótanács javaslatára, vagy összesen legalább 500 millió Ft számlaköveteléssel rendelkező pénztártagok csoportjának kezdeményezésére egyszerű többséggel dönt. A portfólió indításának és működtetésének feltétele, hogy az MNB elfogadja a módosított Szabályzatot és a pénztártagok által jelzett portfólió-választások összértéke az adott portfólióban elérje az 50 millió Ft-ot. Ameddig a portfólióba átkért követelések nem érik el az 50 millió Ft-os összértéket piaci értéken, addig az egyéni számlakövetelések a korábbi portfólióban maradnak, új belépők esetén pedig a Bázis portfólióba kerülnek. Amennyiben valamely portfólió 6 hónapon belül nem éri el az 50 millió Ft értékhatárt, az Igazgatótanács köteles jelen szabályzat módosítását előterjeszteni a Küldöttközgyűlés számára.

4. A pénztártagok portfólióválasztásának szabályai és a felelőségek

4.1. A pénztártagok egyéni portfólióválasztásának, besorolásának szabályai

4.1.1. Új belépő pénztártagok portfólióválasztásának, besorolásának szabályai

A Pénztárba újonnan belépők a belépési nyilatkozaton jelölhetik meg portfólióra vonatkozó választásukat. A választott portfólióba sorolás ebben az esetben a tagsági jogviszony kezdő

napjával történik. Amennyiben belépéskor a pénztártag nem választ portfóliót, vagy választása nem egyértelmű, a Bázis portfólióba kerül besorolásra (automatikus besorolás).

A Pénztár az új belépő tag portfólióválasztását vagy annak hiányában automatikus besorolását a tag részére kiküldött tagsági okiraton igazolja vissza.

4.1.2. Az egyedi portfólióválasztás szabályai

- A pénztártag egy időpontban csak egy portfóliót választhat számlaegyenlege befektetése céljából. Az egyenleg nem osztható meg a választható portfóliók között.
- A pénztártagnak lehetősége van a portfóliók közötti váltásra. Portfólióváltási igény esetén a tag meghatározhatja a fordulónapot, amellyel át kíván térni a más összetételű befektetéshez. Az igényt legkésőbb a fordulónapot megelőző 10. munkanapig kell benyújtani. Az átsorolás a fordulónappal, mint értéknappal történik meg. Amennyiben a pénztártag 10 munkanapon belüli fordulónapot jelöl meg, a Pénztár ebben az esetben is a beérkezést követő 10. munkanapot tekinti fordulónapnak.
- Ha a tag nem határozza meg a fordulónapot, akkor a Pénztár a beérkezést követő 10. munkanapot tekinti fordulónapnak.
- A Nyugdíjpénztár az érvényes portfólió-váltást a fordulónapot követő 20 munkanapon belül postai úton visszaigazolja.
- A beérkezés időpontjának a Pénztár által a formanyomtatványra helyezett iktatás dátumát kell tekinteni. Csak azon űrlapok tekinthetők átvettnek, amelyek a Pénztár Irattárában fellelhetők, illetve amelynek Pénztár által történt átvételét a pénztártag dokumentummal (tértivevény, vagy a Pénztár írásos átvételi elismerése) igazolni tudja.
- Ha a pénztártag portfólióváltó nyilatkozatában nem munkanapot jelöl meg fordulónapként, a Pénztár a megjelölt napot követő első munkanapot tekinti a váltás fordulónapjának.
- A portfólió váltási igény csak az előző egyedi portfólióváltás fordulónapjától számított legalább 3 hónappal későbbi fordulónapra teljesíthető. Amennyiben a fenti feltétel nem teljesül, a Pénztár az igényt érvénytelennek tekinti, nem teljesíti a váltást, és az igény benyújtását követő 10 munkanapon belül írásban értesíti a pénztártagot a lehetséges legkorábbi fordulónapról, és felkéri a pénztártagot érvényes nyilatkozat benyújtására. A portfólió-váltás csak akkor történik meg, ha a pénztártag az értesítést követően érvényes igényét megküldi a Pénztár részére.
- Amennyiben a Pénztárhoz ugyanazon fordulónapra két különböző tartalmú, portfólióváltásra vonatkozó nyilatkozat érkezik az első nyilatkozatban szereplő fordulónapot megelőző 10. munkanapot megelőzően, a Pénztár a későbbi rendelkezés szerint jár el.
- Amennyiben a Pénztárhoz ugyanazon fordulónapra két különböző tartalmú, portfólióváltásra vonatkozó nyilatkozat érkezik az első nyilatkozatban szereplő fordulónapot megelőző 10. munkanap és a fordulónap között, akkor a Pénztár a későbbi nyilatkozatot érvénytelennek tekinti, amiről írásban tájékoztatja a pénztártagot a fordulónapot követő 20 munkanapon belül, és egyben tájékoztatja a pénztártagot a következő portfólióváltás első lehetséges fordulónapjáról.
- Ha a tag a portfólió váltásról szóló nyilatkozaton ugyanazt a portfóliót jelöli meg, amiben az összeg el van helyezve; vagy nem egyértelmű megjelölést alkalmaz; vagy választását aláírásával nem hitelesíti, mindhárom esetben a számlaegyenlegének megfelelő összeg az utolsó érvényes választása szerinti portfólióban marad. Fenti három esetben a Pénztár 10 munkanapon belül írásban megkeresi a pénztártagot, és

- amennyiben a pénztártag írásban a jelzett hiányosságokat javítja, a Pénztár módosítja a besorolást, a módosított kérelem beérkezését követő 10. munkanappal (fordulónap).
- Amennyiben a pénztártag a beküldött portfólió-váltási nyilatkozatát a fordulónapot megelőző 10. munkanap előtt írásban visszavonja, a Pénztár elfogadja a visszavonást, a portfólióváltást nem teljesíti, amiről a Pénztár a pénztártagot 20 munkanapon belül írásban értesíti.
 - Amennyiben a pénztártag a beküldött portfólió-váltási nyilatkozatát a fordulónapot megelőző 10. munkanap és a fordulónap közötti időszakban kívánja visszavonni, a Pénztár a visszavonást elutasítja, amiről írásban tájékoztatja a pénztártagot a fordulónapot követő 20 munkanapon belül, és egyben tájékoztatja a pénztártagot a következő portfólióváltás első lehetséges fordulónapjáról.
 - Amennyiben a Pénztártag egyidejűleg portfólióváltó nyilatkozatot (fordulónap megjelölése nélkül) és kifizetési igényt is benyújt, abban az esetben először a kifizetési igény (tagság megtartásával történő igény) kerül végrehajtásra, és ezt követően a portfólióváltás (megmaradó egyenlegre vonatkozóan), a kifizetés kiutalását követő első értéknapi fordulónappal.
 - Portfólióváltásra vonatkozó igény kizárólag írásban vagy online ügyintézés keretében nyújtható be. A Pénztár erre a célra rendszeresített formanyomtatványt alakított ki, mely a Pénztár honlapjáról (www.erstenyugdijpenztar.hu) letölthető. A kitöltött, eredeti aláírással ellátott formanyomtatványt postai úton vagy személyesen, a Pénztár ügyfélszolgálati elérhetőségein lehet leadni, vagy a digitális aláírással ellátott portfólióváltási nyilatkozatot megküldeni a Pénztár ügyfélszolgálatának email-ben, az office@erstenyp.hu címre.

4.1.3. Portfólió-váltás a Pénztárba beolvadó pénztártagokra vonatkozóan

A Pénztár arra törekszik, hogy a beolvadó pénztár korábbi portfóliói a beolvadást követően is megmaradjanak, amennyiben a küldöttközgyűlés ettől eltérő döntést nem hoz.

A beolvadó pénztár tagjainak a beolvadást megelőző 30 napon belül tájékoztatást küld a választható portfóliókról. A tájékoztatóhoz csatolja a portfólió-váltó nyilatkozatot, amely alapján a beolvadást követő 6 hónapon belül költségmentesen végrehajtható a váltás.

Amennyiben a beolvadó pénztár tagja nem vált portfóliót, a beolvadó pénztárban választott korábbi portfólióban marad.

Amennyiben a Pénztár olvadna be másik pénztárba, vagy összeolvadna másik pénztárral, jelen szabályzatot ki kell egészíteni az ide vonatkozó előírásokkal, ami a másik pénztár szabályozásának függvénye is.

Azon beolvadó pénztártagok, akik a beolvadás után több portfólióban lennének, a beolvadást megelőző 30 napon belül tájékoztatást kapnak a választható portfóliókról, és a beolvadás fordulónapja előtt nyilatkozni kötelesek a választott portfólióról. Amennyiben az érintett pénztártag nem nyilatkozik, a beolvadás fordulónapján megtakarítása – költségmentesen – átsorolásra kerül abba a portfólióba, amelyben magasabb egyenleggel rendelkezik.

A beolvadás során az érintett kedvezményezettek és örökösök vagyona a legalacsonyabb kockázatú portfólióba kerül besorolásra.

Amennyiben a küldöttközgyűlés úgy dönt, hogy a beolvadó pénztár portfóliói nem maradnak meg, abban az esetben a portfóliót nem választó beolvadó pénztártagok egyéni számlakövetelése a bázis portfólióban kerülnek befektetésre.

4.2. Felelősségi szabályok

4.2.1. A pénztártag kötelessége:

- A portfólió választásra vonatkozó nyomtatványok hiánytalan, olvasható, tartalmilag és formailag helyes kitöltése és a Pénztár címére határidőben történő eljuttatása; a Pénztár által küldött visszaigazolások áttekintése, ellenőrzése, esetleges észrevételeinek közlése a Pénztárral a kézhezvételt követő 15 napon belül. Amennyiben a pénztártag ezeket elmulasztja, a Pénztár nem köteles a pénztártag eredeti szándékának megfelelő portfólióválasztást visszamenőlegesen lekönyvelni, és mentesül az ezzel összefüggő kártérítési kötelezettség alól.
- Gondoskodni arról, hogy érvényes lakcíme és levelezési címe a változást követő 5 napon belül a Pénztárnál írásban bejelentésre kerüljön. Amennyiben a pénztártag ezt elmulasztja, a Pénztár a portfólió-váltás végrehajtja, azonban a tag felelőssége, ha a bejelentés hiányában nem kapja meg az erről szóló tájékoztatást, értesítést, visszaigazolást.

4.2.2. A Pénztár kötelessége:

- a Pénztár ügyfélszolgálatát, tagszervezőit folyamatosan tájékoztatni a választható portfóliós rendszerrel kapcsolatos eredményekről, változásokról, továbbá a tájékoztató dokumentumok, értékelések hozzáférhetőségéről,
- a pénztártagnak a portfólióválasztásra, portfólióváltásra vonatkozó, tartalmilag és formailag helyes igényét a jelen szabályzat szerint teljesíteni,
- a pénztártag portfólióválasztással/váltással kapcsolatos panaszigényét kivizsgálni és jogos reklamáció esetén a tag egyéni számláját ért esetleges veszteség alapján kártalanítani.

5. A portfóliók kezelése

5.1. A működési, likviditási, szolgáltatási és függő tartalék portfóliója

A Pénztár működési, likviditási, szolgáltatási és függő tartalékai képzésének céljára tekintettel külön portfóliót működtet.

- A **működési tartalék és a likviditási tartalék** a Pénztár működtetéséhez kapcsolódóan elsődlegesen rövid távú befektetéseket tartalmaz (bankbetét, rövid távú magyar állampapír), melyek összetételére hatással van a működtetés likviditásának kezelése.
- A Pénztárba érkező befizetések - közöttük a pénztártagok javára érkező befizetések - beazonosításukig a Függő portfólióban kerülnek befektetésre. A pénztártagok javára érkező befizetések az egyéni számlára történő könyvelést követően a pénztártag által választott portfólióban kerülnek jóváírásra. A **Függő portfólió** állománya jellemzően alacsony, és forgási ideje 2-3 nap, ezért a portfólió eszközei nem kerülnek befektetésre, jellemzően látra szóló bankbetétben vannak.
- A **Szolgáltatási portfólió** a járadékot választó pénztártagok fennmaradó számlaegyenlegének összessége. Tekintettel arra, hogy a portfólió állománya alacsony, likviditása nehezen tervezhető, mert bármelyik járadékos tag kiveheti a

megtakarítását, a portfólió nagyobb arányban rövid távú, és kisebb arányban hosszú távú magyar állampapírba fektet, kockázata alacsony, futamideje rövid.

5.2. A fedezeti tartalék választható portfóliói

5.2.1. „Kiszámítható” - alacsony kockázatú portfólió

- Portfólió összetétele
 - A Nyugdíjpénztár a „Kiszámítható” portfólió jelentős hányadát nagyon alacsony kockázatú eszközökbe, magyar állampapírba és olyan értékpapírba kívánja fektetni, amelyben foglalt kötelezettség teljesítéséért a magyar állam készfizető kezességet vállal. Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az alacsony kockázat alacsonyabb hozamot is ígér a portfóliót választók számára.
 - A magyar állampapír mellett kisebb arányban külföldi állampapír és külföldi vállalati kötvény szerepel a portfólióban. A Nyugdíjpénztár nem támogatja a direkt ingatlanvásárlást, mint befektetést, azonban az ingatlanban rejlő értéknövekményt szeretné kihasználni a pénztártagok számára, ezért a portfólió ingatlan befektetési jegyet is tartalmaz, melynek kockázati szintje jelenleg közepes, hiszen az ingatlanok mellett jelentős állampapír-állományt is tartalmaz. A portfólióban nem cél az, hogy a Vagyonkezelő betéti számlán tartson magasabb arányú összeget, azonban lehetőség van arra, hogy megfelelő kamat esetén a Vagyonkezelő betétet kössön le.
- Kinek ajánlott?
 - Azoknak a pénztártagoknak ajánljuk, akik alacsony kockázatot kívánnak vállalni, vagy rövidebb futamidőben gondolkodnak.
- Futamidő, életkor
 - Az átlag hátralévő futamidő 3-3,3 év, vagyis azoknak érdemes választani, akik 5 éven belül szeretnék kivenni a megtakarításukat, illetve abban az esetben, ha a pénztártag megvárja a nyugdíjkorhatárt, akkor az 55-65 éves korosztálynak javasolt.
 - Amennyiben az ajánlásnál fiatalabb pénztártag választja a portfóliót, a hozama alacsonyabb lehet, mintha az életkorának megfelelő portfóliót választott volna.
 - Mivel a portfólió a nyugdíj előtt ajánlóknek állóknak javasolt, az idősebbek számára is helyes választás
- Kockázati szint
 - A portfólió kockázati szintje alacsony.
- Portfólió elhagyása
 - A portfólió idő előtti elhagyása alacsony kockázattal jár.

5.2.2. „Bázis” – közepes kockázatú portfólió, alapportfólió

- Portfólió összetétele
 - A portfólió felénél nagyobb arányban magyar állampapírt és Magyarországon bejegyzett jelzálog-hitelintézet által kibocsátott jelzáloglevelet tartalmaz. A Vagyonkezelőnek itt is megvan a lehetősége arra, hogy megfelelő kamat esetén lekötött betétet válasszon, de a portfóliónak itt sem célja a pénzeszközök folyószámlán tartása.
 - A Nyugdíjpénztár felvette a portfólióba kisebb arányban a külföldi vállalati kötvényeket, illetve a külföldi állampapírokat, melyek kockázati szintje közepes.

- A portfólió nagyságrendileg negyede részvény, a mi a kockázati szintet növeli. A részvények között megtalálható magyar részvény, globális részvény, európai részvény, Közép-kelet európai részvény és feltörekvő piaci részvény.
- A Bázis portfólió is tartalmaz kisebb arányban ingatlan befektetési jegyet.
- A Vagyonkezelőnek megvan a lehetősége arra, hogy a nem forintban kibocsátott eszközöket határidős ügyletekkel fedezze, csökkentve a devizakockázatot.
- Kinek ajánlott?
 - Akik nyitottak közepes kockázatot vállalni, vagy középtávú futamidőben gondolkodnak.
- Futamidő, életkor
 - Azoknak ajánljuk, akik 10 éven belül szeretnék kivenni a megtakarításukat, vagy ennél hosszabb távú befektetésben gondolkodnak, azonban konzervatív, közepes kockázatvállalási attitűddel rendelkeznek. Életkor szempontjából a 40 és 55 év között lévő pénztártagoknak javasoljuk.
 - Amennyiben az ajánlásnál fiatalabb pénztártag választja a portfóliót, a hozama alacsonyabb lehet, mintha az életkorának megfelelő portfóliót választott volna.
 - Amennyiben az ajánlásnál idősebb pénztártag választja a portfóliót, a futamidő rövidebb lehet, az árfolyamváltozás miatt előfordulhat, hogy alacsonyabb hozam keletkezik, mintha az életkorának megfelelő portfóliót választott volna.
- Kockázati szint
 - A portfólió kockázati szintje közepes.
- Portfólió elhagyása
 - A portfólió idő előtti elhagyása közepes kockázattal jár.

5.2.3. „Lendület” – magas kockázatú portfólió

- Portfólió összetétele
 - A „Lendület” portfólió a magasabb hozam reményében magasabb kockázatot is hordoz magában, hiszen a portfólió kevesebb magyar állampapírt, valamint Magyarországon bejegyzett jelzálog-hitelintézet által kibocsátott jelzáloglevelet tartalmaz. A Vagyonkezelő – az előző két portfólióhoz hasonlóan –, megfelelő kamat esetén, köthet le betéteket, azonban itt sem cél a pénzeszközök folyószámlán tartása.
 - Ebben a portfólióban is szerepel kisebb arányban külföldi vállalati kötvény és külföldi állampapír.
 - A portfólióra jellemző a Bázis portfóliónál nagyságrendileg kétszeres és egyben magas részvényarány, ami a kockázati szintet emeli. A részvények között megtalálható magyar részvény, globális részvény, európai részvény, Közép-kelet európai részvény és feltörekvő piaci részvény.
 - A Lendület portfólió is tartalmaz kisebb arányban ingatlan befektetési jegyet, illetve a Vagyonkezelőnek a Lendület portfólióban is megvan a lehetősége arra, hogy a nem forintban kibocsátott eszközöket határidős ügyletekkel fedezze, csökkentve a devizakockázatot.
- Kinek ajánlott?
 - Aki tudatosan vállal magasabb kockázatot, vagy hosszú távon gondolkodik.
- Futamidő, életkor

- Azoknak ajánlott, akik 10 évnél hosszabb megtakarításban gondolkodnak, vagyis a 20-40 év közötti korosztályhoz tartoznak, akiknek még legalább 20-25 év van hátra a nyugdíjjogosultság megszerzéséig.
- Amennyiben az ajánlásnál fiatalabb pénztártag választja a portfóliót, a hozama alacsonyabb lehet, mintha az életkorának megfelelő portfóliót választott volna.
- Amennyiben az ajánlásnál idősebb pénztártag választja a portfóliót, a futamidő rövidebb lehet, az árfolyamváltozás miatt előfordulhat, hogy alacsonyabb hozam keletkezik, mintha az életkorának megfelelő portfóliót választott volna.
- Kockázati szint
 - A portfólió kockázati szintje magas.
- Portfólió elhagyása
 - A portfólió idő előtti elhagyása magas kockázattal jár.

5.2.4. „Trend” – magas kockázatú portfólió

- Portfólió összetétele
 - A „Trend” portfólió a magasabb hozam reményében magasabb kockázatot is hordoz magában, hiszen a portfólió kismértékben tartalmaz magyar állampapírt, miközben a részvények aránya magas. A Vagyonkezelő – az előző portfóliókhöz hasonlóan –, megfelelő kamat esetén, köthet le betéteket, azonban itt sem cél a pénzeszközök folyószámlán tartása. A magas részvényarányon belül a Vagyonkezelőnek megvan a lehetősége arra, hogy saját hatáskörben válogasson a részvények között azzal a céllal, hogy minél magasabb hozamot érjen el.
 - Ebben a portfólióban is szerepel minimális mértékben a külföldi vállalati kötvény, illetve a külföldi állampapír.
 - A Vagyonkezelő itt is dönthet úgy, hogy a nem forintban kibocsátott eszközöket határidős ügyletekkel fedezi, csökkentve a devizakockázatot.
- Kinek ajánlott?
 - Aki tudatosan vállal magasabb kockázatot, vagy hosszú távon gondolkodik.
 - Aki a jövőbe kíván fektetni, vagyis magasabb kockázat mellett, magasabb hozam reményében olyan befektetési formákat támogat, amelyek kiemelten profitálhatnak a várhatóan hosszabb távon fennmaradó gazdasági-társadalmi folyamatokból, megatrendekből (mint például a technológia fejlődése, a demográfiai változások, a fenntarthatóság, környezettudatosság hangsúlyosabbá válása, a feltörekvő piacok felzárkózása).
- Futamidő, életkor
 - Azoknak ajánlott, akik 15 évnél hosszabb megtakarításban gondolkodnak, vagyis a 20-40 év közötti korosztályhoz tartoznak, akiknek még legalább 20-25 év van hátra a nyugdíjjogosultság megszerzéséig.
 - Amennyiben az ajánlásnál idősebb pénztártag választja a portfóliót, a futamidő rövidebb lehet, az árfolyamváltozás miatt előfordulhat, hogy alacsonyabb hozam keletkezik, mintha az életkorának megfelelő portfóliót választott volna.
 - Mivel a Trend portfólió a fiataloknak ajánlott, nem lehetséges, hogy az ajánlásnál fiatalabb pénztártag válassza.
- Kockázati szint
 - A portfólió kockázati szintje magas.
- Portfólió elhagyása
 - A portfólió idő előtti elhagyása jelentős kockázattal jár.

5.3. Portfóliók egymás közötti értékpapír-átvezetések

A Pénztár portfólióinak egymás közötti átvezetéseit a likviditás rugalmas, költségkímélő és veszteségkerülő fenntartása miatt engedélyezi. A portfóliók közötti átvezetésre csak akkor kerülhet sor, ha az adott portfóliók közötti (azonos mértékű) növekedés vagy csökkenés az alábbi okokból kifolyólag történik meg:

- A Pénztár a még nem azonosított, függő befizetéseket azonosítja, és a választható portfóliókba besorolja,
- A tagok egyedi portfólióválasztása miatti változások,
- A pénztártagok részére kifizetett összegek és a más pénztárból áthozott fedezetek együttes hatása miatti változások.

A portfóliók közötti átvezetésre csak az indokolt és szükséges mértékben kerülhet sor a Pénztár kimutatása alapján a következő feltételek teljesülése esetén:

- A Pénztár kimutatása a Pénzkezelési szabályzatában foglalt egyeztetés eredményétől nem térhet el.
- A Pénztár a vagyonkezelő részére megadja, hogy melyik portfóliót milyen mértékben növelje vagy csökkentse.
- Az értékpapírok átvezetésének engedélyezéséről, mértékéről, fordulónapjáról, az érintett portfóliókról a Pénztár előzetes utasítása szükséges, amelyről írásos, cégszerűen aláírt dokumentumot ad át igazoltan a Vagyonkezelőnek.

5.3.1. Az átvezetésre kerülő értékpapírok kiválasztásának elvei és módszerei

- Az átvezetendő értékpapírokat a vagyonkezelő választja ki.
- Az átvezetendő értékpapírok kiválasztásakor az elsődleges szempont a portfóliókra vonatkozó limitszabályok, illetve befektetési politikában foglaltak teljesítése.
- A kiválasztott, átvezetendő értékpapírok kivezetése esetében a FIFO-módszert kell alkalmazni.
- Az értékpapír átvezetések teljesítésének napját a vagyonkezelőknek előzetesen egyeztetni kell a Pénztárral.

5.3.2. Az átvezetés elszámolásának folyamata és az átvezetésekkel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség

- A Pénztár Pénzkezelési szabályzatának megfelelően levezeti a megfelelő portfólió változásokat, az egyes portfóliók növelésének vagy csökkentésének mértékét eljuttatja a vagyonkezelő részére.
- Az átvezetésről a vagyonkezelőnek tájékoztatnia kell a letétkezelőt.
- A Pénztár a vagyonkezelő kérésére, vagy előzetes egyeztetés alapján utasításban engedélyezheti az egyes portfóliók növeléséhez vagy csökkentéséhez szükséges átvezetéseket.
- Az utasítással egyidejűleg Pénztár értesíti a letétkezelőt is.
- A vagyonkezelő kiválasztja az átvezetendő értékpapírokat, és a Pénztárral egyezteti a kiválasztott napra vonatkozóan teljesítendő tranzakciókat.
- Az átvezetésekről a normál ügymenetnek megfelelő szerződések, illetve tranzakciós értesítők készülnek azzal az eltéréssel, hogy az átvezetési ár meg kell, hogy egyezzen az aznapi, a 281/2001 (XII.26.) korm. rendelet 3. számú melléklete alapján megállapított piaci értékkel, továbbá az eladó és a vevő a Pénztár megfelelő portfóliói.

5.4. Befektetési kockázatok bemutatása

A portfóliók befektetéseinek kockázatát kizárólag a Pénztártagok viselik. A Pénztár működésével kapcsolatos partnerkockázat kezelésére egyéb kockázatcsökkentési lehetőségek (pl. Országos Betétbiztosítási Alap, Befektetővédelmi Alap) nem állnak rendelkezésre.

- A *piaci kockázat* a monetáris-, politikai- és makroökonómiai kockázatokat foglalja magában. Magyarország piaci kockázatát nemzetközi diverzifikációval lehet csökkenteni, de teljesen megszüntetni nem lehet.
- A *kamatláb kockázat* annak a lehetősége, hogy a befektetési eszközök értéke csökken a kamatláb emelkedése következtében. Ez az árfolyamcsökkenés számos tényezőtől, többek között az eszköz futamidejétől függ. Általánosságban a hosszabb lejáratú eszközök árfolyama érzékenyebb a kamatláb változásokra, mint a rövidebb futamidejűeké.
- A *hitel-visszafizetési kockázat* annak a lehetősége, hogy az adott befektetési eszköz után nem fizetik meg időben a portfóliónak járó törlesztést és/vagy a kamatokat. Egy portfólió hitel- visszafizetési kockázata befektetéseinek minőségétől függ. A fennálló magasabb kockázatnak megfelelően a rosszabb minőségű eszközök általában magasabb hozamot kínálnak, mint a jobb minőségűek. A magyar kötvénypiac fejletlensége miatt csak korlátozott számú kibocsátás kerül a portfólióba, általában olyanok, amelyeknek a hitelbesorolása jobb, mint a Magyar Államé. Ebből következően a portfólió hitel-visszafizetési kockázata alacsony.
- Az *előtörlesztési kockázat* annak a következménye, hogy az értékpapír kibocsátójának lehetősége van arra, hogy visszaváltsa az értékpapírt a lejáratot megelőzően. Ennek következtében csak a visszahívható kötvényeknek van előtörlesztési kockázata. A Magyarországon kibocsátott kötvények legnagyobb része nem visszahívható, ezért a portfólió előtörlesztési kockázata alacsony.
- Az *újra-befektetési kockázat* annak a lehetősége, hogy az eszköz lejáratából származó pénzt vagy az eszökből származó aktuális pénzbeáramlást alacsonyabb hozamon lehet újra befektetni, mint amit az értékpapír megvásárlása idején eredményezett. Ennek eredményeként a portfólió a garantált hozamánál alacsonyabb hozamot ér el, ami a portfólió számára veszteséget jelent. A portfólió magas kötvényhányadánál fogva jelentős újra-befektetési kockázatnak van kitéve.
- *Deviza kockázat* akkor lép fel, amikor nem forintban denominált befektetések kerülnek a portfólióba, illetve amikor a portfólió befektetéseinek és kötelezettségeinek devizaneme eltérő. A devizaárfolyamban bekövetkező elmozdulások változásokat okoznak az értékpapírok értékében is. A különböző devizáknak különböző kockázata van. Amíg a nemzetközi befektetések külföldön befektető hazai befektetési alapok jegyein kerülnek megvalósításra, a portfólió a befektetési jegyek árfolyamán keresztül közvetetten fut devizakockázatot. Közvetlen külföldi értékpapír vásárlások esetében, a portfólió portfóliójában már közvetlenül is megjelenik a devizakockázat.

- A *társaságok kockázata (egyedi kockázat)* az egyes cégek által kibocsátott értékpapírokhoz (elsősorban részvényekhez) kapcsolódik. A cégek közötti diverzifikációval csökkenthető a portfólió egyedi kockázata. Azonban azon cél megvalósítása során, hogy a portfólió hozama a referencia-hozamot meghaladja, a referencia index súlyaihoz képest egyes részvények aránya alacsonyabb vagy magasabb is lehet, mint az indexben szereplő részvények súlya. Ez egyedi kockázat felvállalását jelenti a referencia index összetételéhez képest.
- Egyes pénz- és tőkepiaci műveletek, így pl. repo, illetve származtatott ügyletek (swap, forward ügyletek) esetén a piaci kockázaton felül a portfólió további speciális kockázatoknak lehet kitéve, mint pl. partnerkockázat, báziskockázat és likviditási kockázat.
- A *partnerkockázat* a származtatott ügyletek megkötésében részt vevő üzleti partnerek fizetőképességének romlásából adódó nemfizetési kockázat.
- A *báziskockázat* határidős ügyletek esetén az azonnali és a határidős áruk eltérő mértékű változásából adódó kockázat.
- A *likviditási kockázat* az adott termék piaci elérhetőségéből fakadó kockázat. Másképpen, annak kockázata, hogy a befektetési instrumentum adott pillanatban milyen mértékben elérhető a piacon, és ebből következően mennyire bonyolult, illetve milyen mértékű implicit költséggel jár adott méretű tranzakció végrehajtása az instrumentumban.

5.4.1. Az Erste Önkéntes Nyugdíjpénztár portfólióiban jellemzően direktben vagy befektetési alapokon keresztül kötvények és részvények szerepelnek, illetve bankbetét és ingatlan alap:

5.4.1.1. Kötvények kockázata

- A kötvény kibocsátója (állam, hitelintézet, egyéb vállalkozás, önkormányzat, stb.) kötelezettséget vállal a kötvény tulajdonosai felé, hogy a kötvény futamideje alatt kifizeti részükre az esedékes kamatokat, valamint a kötvény lejáratkor (esetleg több részletben) annak névértékét. A kötvények befektetési kockázata elsősorban két részből tevődik össze:
 - A vissza nem fizetés kockázata (kibocsátói kockázat) a kibocsátó pénzügyi stabilitásának függvénye. Kockázatosabb profilú, vagy bizonytalan üzleti környezetben működő vállalatok esetében ez a kockázat nagyon jelentős is lehet.
 - A kamatkockázat elsősorban a hosszabb futamidejű, fix kamatozású kötvények esetében jelentős. A kötvények árfolyama ingadozhat, a kamatok emelkedése az árfolyam csökkenését okozza.

5.4.1.2. Részvények kockázata

- A részvény a részvénytársaság által kibocsátott tagsági és vagyoni jogot megtestesítő értékpapír. A részvény tulajdonosa jogosult a társaság nyereségéből való részesedésre (osztalék), emellett a tulajdoni hányad és a társaság alapszabálya függvényében részt vehet a társaság irányításában is. A részvények határozatlan időre szólnak, így nem rendelkeznek futamidővel, vagy lejáratl. A részvény jövőbeni értéke nem garantált, az értékpapír árfolyamát hosszú távon elsősorban a társaság

eredményességére, jövedelmezőségére vonatkozó jövőbeli várakozás, azaz a társaság piaci megítélése határozza meg. A részvénybefektetések kockázata nem korlátozódik az adott vállalat működésére, mert a globális/regionális/helyi makrogazdasági helyzet, az általános tőkepiaci hangulat, a kamatkörnyezet, az egyes szektorok megítélése, vagy a piac likviditási helyzete szintén jelentősen befolyásolhatja az egyes részvények árfolyamát. Az árfolyamkockázat rövid távon különösen jelentős lehet, ezért a részvénybefektetések esetében az ajánlott minimális befektetési időtáv jóval hosszabb, mint például az állampapírok esetében

5.4.1.3. Bankbetét kockázata

- A betét a banknál forint- vagy devizaalapú betétszámlán vagy betéti okirat ellenében elhelyezett pénzösszeg, melyre a bank – előre meghatározott módon – kamatot fizet.
- A bankbetétek legfőbb előnyét a biztonság és a kiszámíthatóság jelenti.
- A kockázatot a bank fizetőképessége jelenti, illetve lekötött betét esetén annak feltörésekor a kamat alacsonyabb lesz. Amennyiben a betétes a lejárat napjáig nem nyúl a pénzhez, megkapja az ígért kamatot.

5.4.1.4. Ingatlan alap kockázata

- Az ingatlan alap kockázati szintje közepes, hiszen az ingatlanok mellett jelentős állampapír-állományt is tartalmaz. A kockázati szintet csökkenti az is, hogy nem egy egyedi eszköz kockázatát viseli a befektetési jegy tulajdonosa, hanem egy sok elemből álló diverzifikált portfólióét.

5.4.2. Az egyes választható portfóliók kockázati jellemzői

Az említett kockázatok eltérő mértékben érintik az egyes választható portfóliókat. A választott portfólió befektetési kockázatainak viselése kizárólag a tagot terheli, pénztári (partner) kockázatokat csökkentő védelmi rendszerek (pl. OBA, BEVA) nem állnak rendelkezésre.

- A „Kiszámítható” portfólió esetében meghatározóak a gazdasági és politikai környezetben, a jegybankok monetáris politikájában bekövetkező változások, melyek a piaci kamatlábakra gyakorolt hatásukon keresztül befolyásolhatják a fix kamatozású hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok árfolyamának alakulását. A portfólió minimális devizakockázattal rendelkezhet. A portfólió a különösen jelentős magyar állampapír kitettség miatt a magyar állam csőd-kockázatának nagyban ki van téve. Ezt a portfóliót ajánljuk azoknak a tagoknak, akik hosszú vagy középtávon kívánják pénzüket befektetni, és a részvényekkel járó erősebb hozamingadozást szeretnék elkerülni, ugyanakkor a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kisebb hozamingadozásait elfogadják.
- Az „Bázis” portfólió esetében a magasabb részvényhányaddal párhuzamosan nő a tőzsdei kibocsátókhoz köthető kockázatok szerepe, emellett jelen vannak a fix kamatozású állampapírokhoz köthető kockázati tényezők, valamint a devizás befektetésekhez köthető árfolyamkockázatok is. A portfólió a jelentős magyar állampapír kitettség miatt a magyar állam csőd-kockázatának nagyban ki van téve. Ezt a portfóliót hosszabb távlatban gondolkodó, közepes kockázatot elfogadó tagjainknak ajánljuk.

- A „Lendület” portfólió esetében meghatározóak a tőzsdei kibocsátók üzleti tevékenységéhez köthető kockázati faktorok, valamint a részvényárfolyamok alakulását befolyásoló makrogazdasági folyamatokban rejlő kockázatok. Emellett jelen vannak a devizás befektetésekhöz árfolyamkockázatok is. A portfólió az előző két portfóliónál kisebb, de még mindig jelentős magyar állampapír kitettség miatt a magyar állam csőd-kockázatának nagyban ki van téve. Ezt a portfóliót a jelentős részvény hányad miatt hosszú távon befektetni szándékozó, kockázatkedvelő tagjainknak ajánljuk.
- A „Trend” portfólió esetében is meghatározóak a tőzsdei kibocsátók üzleti tevékenységéhez köthető kockázati faktorok, valamint a részvényárfolyamok alakulását befolyásoló egyéb kockázatok. Emellett jelen vannak a devizás befektetésekhöz árfolyamkockázatok is. A portfólió az előző portfólióknál lényegesen kisebb magyar állampapír kitettség miatt a magyar állam csőd-kockázatának kis mértékben van kitéve. Ezt a portfóliót a jelentős részvény hányad miatt hosszú távon befektetni szándékozó, kockázatkedvelő tagjainknak ajánljuk.

A portfóliókhoz kapcsolódó kockázatokat az alábbi táblázat foglalja össze:

Kockázat	Kiszámítható	Bázis	Lendület	Trend
A befektetési eszközök értékének megváltozásából eredő kockázat	alacsony	közepes	magas	magas
Hitelkockázat	alacsony	közepes	közepes	közepes
Likviditási kockázat	alacsony	alacsony	közepes	közepes
Devizaárfolyam kockázat	alacsony	közepes	magas	magas
A nyugdíjpénztárakat és a befektetőket érintő adószabályok esetleges kedvezőtlen irányú megváltozása	alacsony	alacsony	alacsony	alacsony
Származtatott ügyletekkel kapcsolatban felmerülő nemteljesítési kockázat	alacsony	alacsony	alacsony	alacsony
Közvetett ingatlanbefektetések kockázata	nincs	közepes	közepes	alacsony

6. A rendszer működtetéséhez kapcsolódó számviteli, nyilvántartási és informatikai háttér

6.1. Számviteli és analitikus nyilvántartásra vonatkozó szabályok

A választható portfólió rendszerhez kapcsolódó nyilvántartási tevékenységet a Pénztár maga végzi.

A Pénztár olyan nyilvántartást vezet, amely a választható portfólió rendszer jogszabályok által előírt működtetéséhez szükséges számviteli és informatikai hátteret biztosítja.

A Pénztár mind az analitikus, mind a főkönyvi nyilvántartási rendszereiben napi szinten elkülönítetten kezeli a portfóliókat.

A Pénztár a tagi követelések egyéni számlán történő elsődleges nyilvántartását, valamint a függő tételek nyilvántartását elszámolóegységekben végzi. Az elszámolóegység a tagok felhalmozási időszakban fennálló követelésének, valamint a függő tételeknek a kimutatására, nyilvántartására szolgáló, napi árfolyammal rendelkező egység.

Az elszámoló egységekre épülő nyilvántartás lényegileg egy a hozamok felosztását és a tagokkal történő elszámolás rendjét új alapokra helyező technikai megoldás. Az egyes portfóliókban lévő tagok összes egyéni nyugdíjszámlán nyilvántartott elszámoló egységeinek darabszámának és árfolyamának szorzata megegyezik az egyéni nyugdíjszámláik egyenlegének összegével, és a portfólióban kimutatott tagi követeléssel. Ez azt jelenti, hogy (minden munkanapra és a hónap utolsó napjára, ha az nem munkanap) portfóliónként meg kell állapítani az egy egységre jutó árfolyamot.

Elszámolóegységes nyilvántartás során nincs hozamfelosztás, egy portfólió tetszőleges időintervallumra vonatkozó hozamrátája egyenlő a záró dátum és a nyitó dátum árfolyamának hányadosával.

A Pénztár a nyilvántartási rendszerben minden pénztártag számára egyéni számlát vezet, amelyen minden tranzakciót nyilvántart. Az egyéni számlán napi szinten nyomon követhető az elszámolóegység darabszáma, amely a választott portfólió napi árfolyama szerint mutatja a követelés piaci értékét.

A Pénztár a befektetett eszközöket tartalmazó analitikus nyilvántartását és főkönyvi könyvelését választható portfóliónként vezeti, a befektetésekhez kapcsolódó hozambevételeket és ráfordításokat választható portfóliónként elkülönítetten mutatja ki.

A fenti előírásoknak való megfelelés érdekében, a Pénztár számviteli, nyilvántartási, ügyviteli és informatikai rendszerei:

- biztosítják a pénztártagok portfólió-választásának nyilvántartását, portfólió-választásra és váltásra vonatkozó tagi rendelkezéseket, illetve automatikus besorolások folyamatos nyomon követését;
- biztosítják a portfólió-váltások nyomonkövetését;
- biztosítja az egyes portfóliók hozamának és befektetésekkel kapcsolatos ráfordításainak portfóliónkénti nyilvántartását;
- biztosítják portfóliónként a nettó eszközérték nyilvántartást, illetve tagonként az elszámolóegység nyilvántartását;
- a könyvelés számára biztosítja azon adatokat és információkat, amelyek a választható portfólió rendszer jogszabály szerinti számviteli elszámolásához szükségesek;
- megfelelnek a jogszabályi és belső szabályozási információ- és adatbiztonsági előírásoknak.

6.2. Informatikai háttér

A Pénztár – a működési tartalékból - olyan informatikai háttér kialakításáról és működtetéséről gondoskodik, amely:

- lehetővé teszi a tagok portfólió választásának nyilvántartását, valamint portfólió váltására vonatkozó tagi rendelkezések folyamatos nyomon követését,
- biztosítja az egyes befektetési alszámlák, azokon keresztül az egyes befektetési portfóliók hozamának és a befektetésekkel kapcsolatos költségeknek választható portfóliónként és pénztártagonként történő elkülönített nyilvántartását,
- a könyvelés számára biztosítja a választható portfóliós rendszer jogszabály szerinti számviteli elszámolását lehetővé tevő adatokat,
- megfelel a jogszabályok által előírt adatbiztonsági és tartalmi előírásoknak.

7. A választható portfóliós rendszer működtetése

A Pénztárba érkező befizetések - közöttük a pénztártagok javára érkező befizetések - beazonosításukig a Független portfólióban kerülnek befektetésre. A pénztártagok javára érkező befizetések az egyéni számlára történő könyvelést követően a pénztártag a pénztártag által választott portfólióban kerülnek jóváírásra.

A Pénztárba beérkező befizetések részletes feldolgozási menetét a Pénztár Befizetések feldolgozását szabályozó ügyrend tartalmazza.

A Pénztár által rendelkezésre álló pénzeszközök befektetésre történő átadásának és befektetésből történő kivonásának részletes eljárási szabályait és a kapcsolódó adatszolgáltatás rendjét a Pénztár a Vagyonkezelővel és a Letétkezelővel kötött megbízási szerződések és Eljárási rend tartalmazzák.

8. A rendszer működtetési költségeinek, illetve a portfólióváltáshoz kapcsolódó költségek meghatározása

8.1. A rendszer általános működtetésének költségei

Az informatikai háttér biztosításának kapcsán felmerülő fejlesztési költségeket a Pénztár működési tartaléka viseli. A VPR létrehozásához, illetve új portfólió bevezetéséhez szükséges forrásokat a pénztár a működési tartalékból fedezi, ennek keretében fejleszti ki a szükséges informatikai, számviteli és jelentési rendszert, valamint határozza meg a pénztártagok tájékoztatásának módját.

- A rendszer működtetése során felmerülő adminisztrációs költségek: a pénztártagoknak szóló, választható portfóliós rendszert, befektetési politikát ismertető tájékoztató anyagok nyomdai előállítási és postai költsége,
- az évenkénti egyéni számlaértesítő nyomdai és postai költsége.

A VPR folyamatos befektetéseinek, működtetésének vagyonarányos költségeit a Pénztár a fedezeti tartalékból biztosítja (vagyonkezelői díj, letétkezelői díj, forgalmazási díjak). A rendszer működtetéséhez nevesíthető vagyonkezelési többletköltség nem kapcsolható.

A VPR működtetésével kapcsolatos egyéb, nem vagyonarányos költségek (informatika, új portfólió bevezetése, stb.) a működési tartalék terhére számolhatóak el.

8.2. Portfólióváltáshoz kapcsolódó költségek

A portfólióváltás nem vagyonarányos költségeit a Pénztár a működési tartalékból fedezi. A portfólióváltásokhoz nevesíthető informatikai többletköltség nem kapcsolható. A portfólióváltások kapcsán felmerülő adminisztrációs költségek:

- a portfóliót választó pénztártagok válaszleveleinek postaköltsége,
- a portfólióválasztó űrlapok feldolgozásával kapcsolatos iratkezelési és Pénztári operációs élőmunka költség,
- a portfólióválasztások visszaigazolásának levelezési költsége.

A portfólióváltásokhoz nevesíthető vagyonkezelési többletköltség nem kapcsolható.

A portfólióválasztások adminisztrációs költségeinek fedezésére a Pénztár a portfóliót választó tagok számára - portfólióváltásonként – portfólióváltási díjat számít fel. Az egyedi portfólióváltással összefüggő, pénztártagra terhelt költség a portfólióváltás fordulónapján fennálló egyéni számlakövetelés egy ezreléke, ami azonban nem lehet magasabb 2.000 forintnál, a levonás időpontja pedig a fordulónapot követő legkésőbb 8. munkanap. A rendszer indulását követő első portfólióválasztás a tag számára díjmentes.

9. A pénztártagok tájékoztatásának tartalma és szabályai

Az eszközértékelés célja, hogy valós képet adjon a Pénztár portfóliójában található eszközökről, illetve az azon alapuló jogokról, azok értékének óvatosságon alapuló és a piac értékítéletét figyelembe vevő, egyenkénti értékelésével.

A Pénztár a tagi követelések egyéni számlán történő elsődleges nyilvántartását, valamint a függő tételek nyilvántartását elszámolóegységekben végzi. A tagot az egyéni számláján nyilvántartott elszámolóegység mennyisége után a hozam - amely az elszámolóegység árfolyamváltozásában jelenik meg - olyan arányban illeti meg, ahogy elszámolóegységei összesített névértéke a hozam felosztásakor az elszámolóegységek összesített névértékéhez viszonyul.

A Pénztár az értékelés alapján megállapított árfolyamokat az értékelés napját követő negyedik munkanaptól használhatja fel, és mindennap az internetes honlapján közzéteszi.

A portfóliók közötti választáshoz az MNB honlapján is elérhetők információk, ezek elérhetőségét a Pénztár honlapján közzé teszi.

A Pénztár kereskedelmi kommunikációjában csak a mindenkori vonatkozó jogszabályi előírásban szabályozott adatokat teheti közzé.

A Pénztár valamennyi új belépőt belépéskor megismerteti az egyes választható portfóliókra vonatkozó befektetési politika rövid kivonatával, az egyes portfóliók befektetési összetételével, kockázatával és referenciaindexre vonatkozó legfontosabb információkkal.

A pénztártag részére az éves egyéni számlaértesítőhöz csatoltan eljuttatja aktuális tájékoztató anyagát, amely tartalmazza a befektetési politikában történt fontosabb módosításokat, az elért eredményeket.

A Pénztár jelen Választható Portfóliós Szabályzatát, a tájékoztató anyag aktuális változatát, valamint a portfólióválasztó formanyomtatványt elhelyezi internetes honlapján.

A Pénztár a választható portfóliós rendszerrel kapcsolatos eredményekről, változásokról, továbbá a tájékoztató dokumentumok, értékelések hozzáférhetőségéről, ügyfélszolgálati és tagszervezői helyein keresztül is tájékoztatja a tagokat.

Amint az MNB elfogadja a Pénztár szabályzatát és a Befektetési politikát, a Pénztár a www.erstenyugdijpenztar.hu honlapján megjeleníti, a tájékoztatót, illetve a portfólióváltási nyilatkozatot elérhetővé teszi a tagok számára.

A Pénztár azon pénztártagokat, akik a jogszabály szerinti nyugdíjkorhatárt 5 éven belül elérik, és nem a legalacsonyabb kockázatú portfóliót választották, legalább egy alkalommal írásban tájékoztatja a kockázatcsökkentési stratégiát megvalósító portfólióváltások megfelelő időpontban történő megvalósításának lehetőségéről, bemutatva a javasolt és a választott portfóliók összetételét és jellemzőit.

10. Pénztártagoknak szóló figyelemfelhívások, ajánlások a választható portfóliós rendszerrel összefüggésben

A Pénztár különösen felhívja a pénztártagok figyelmét a következőkre:

- A gyakori portfólióváltásnak lehetnek negatív következményei, úgymint a veszteség realizálása, hozam elmaradása, portfólióváltási költségek gyakori felszámolása.
- A választható portfóliók hozamára, tőkéjének megóvására a Pénztár nem tud ígéretet vagy garanciát vállalni, vagy bármely más, egyéb biztosítékot nyújtani.
- A korábbi időszakokban elért hozamok nem jelentenek garanciát a jövőbeni hozamokra.
- Az MNB által működtetett honlap (www.mnb.hu, illetve www.kozzetetelek.hu) is tartalmaz a választáshoz szükséges – esetenként összehasonlító jellegű – információkat (például befektetési politikák, hozam adatok). Ezen felül a Pénztár ügyfélszolgálatja személyesen telefonon, illetve e-mailen (jelen szabályzat fejlécében található elérhetőségeken) folyamatosan az érdeklődők rendelkezésére áll a www.erstenyugdijpenztar.hu címen megjelentetett nyitvatartási időben.

11. Záradék

A szabályzat módosítását a 2024. december 18-án megtartott ülésen az Igazgatótanács határozatban jóváhagyta.

.....
Kiss Tamás
Igazgatótanács elnöke

.....
Mohr Lajos
ügyvezető igazgató